

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/67/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1120209336
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1120209336.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, E., zastúpeného navrhovateľkou, matkou: F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, E., zastúpená splnomocnencom AK ZAHRADNIK spol. s r. o., Štefanovičova 12, Bratislava, IČO: 36 854 930, a otcom: H. B., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko C. D. XX, XXX XX E., v konaní maloletý zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova č. 7/ A, Bratislava, o návrhu navrhovateľky proti odporcovi: I. J. B., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko K. L. X, XXXX A., Maďarsko, adresa na doručovanie M. XX, E., v konaní o návrhu navrhovateľky o uloženie zákazu odporcovi priblížiť sa k maloletému dieťaťu, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 2P/31/2020-739, zo dňa 7. júla 2021, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Odvolací súd návrh odporcu na prerušenie konania zamietla.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním uložil I. J. B., nar. XX.XX.XXXX, aby sa nepribližoval k maloletému dieťaťu A. B., nar. XX.XX.XXXX, na vzdialenosť menšiu ako 200 metrov (výrok I.) a zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok II.). Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že matka maloletého ako zákonná zástupkyňa maloletého A. podala na súd prvej inštancie návrh, ktorým sa domáhala proti odporcovi I. J. B. – starému otcovi maloletého A. zo strany otca uloženia povinnosti nepribližovať sa k maloletému dieťaťu na vzdialenosť menšiu ako 200 metrov. Pred podaním predmetného návrhu na súd opatrovník dňa 28.08.2019 vykonal s maloletým dieťaťom rozhovor so súhlasom rodičov, bez ich prítomnosti. Pri šetrení pomerov zistil, že rodičia sa o maloleté dieťa príkladne starajú, odporca by mal rešpektovať názor rodičov a snažiť sa o kontakt s dieťaťom nenásilnou formou, zmierlivou a nie násilou. V októbri 2020 bolo vykonané šetrenie v domácnosti maloletého dieťaťa, snažili sa s maloletým porozprávať o starom otcovi. Maloletý však iba uviedol, že ho volá N., viac o ňom hovoriť nechcel, tak to rešpektovali. Dňa 18.12.2020 opatrovníka oslovil odporca, požiadal o psychologické poradenstvo, chcel upraviť vzťahy medzi rodičmi maloletého dieťaťa a ním. Otec maloletého však uviedol, že s odporcom sa stretávať nechce. Opatrovník odporučil návrhu navrhovateľky, teda matky maloletého vyhovieť. Uviedol, že chráni najlepší záujem maloletého, keď mal za preukázané, že odporca nerešpektuje rodičov dieťaťa, ktorí sú zákonnými zástupcami a sú zodpovední za psychické a fyzické zdravie svojho syna. Uznesením zo dňa 29.06.2020 súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil odporcovi, aby sa nepribližoval k maloletému dieťaťu na vzdialenosť menšiu ako 200 metrov. Navrhovateľka v návrhu ďalej uviedla, že spolu s otcom

sú rodičia maloletého A.. Všetci spolu žijú v byte na adrese C. D. XX G. E.. Do roku 2018 žili spolu v Maďarsku, kde býval aj odporca s manželkou O. B., teda starí rodičia maloletého dieťaťa. Spočiatku so starými rodičmi vychádzali dobre. Stará matka mala a má naďalej zdravý vzťah k maloletému dieťaťu ako svojmu vnukovi. Problém mali rodičia s odporcom – starým otcom maloletého, najmä s jeho výchovnými metódami, ktoré sa snažil uplatniť na maloletom. S jeho výchovnými metódami a prístupom k maloletému nesúhlasili. Otec maloletého tieto výchovné metódy i prístup starého otca dôverne pozná zo svojho detstva, keďže odporca rovnaký postoj i metódy aplikoval na otca maloletého ako na svojho syna. Odporca psychicky veľmi zle vplýval na maloletého, mal od neho príliš veľké očakávania, ktoré boli neprimerané jeho veku. Nátlakovou formou vyžadoval od dieťaťa všeobecné vedomosti, napr. o športe, znalosti cudzích jazykov, ktoré neboli primerané veku dieťaťa. Rodičia spočiatku nevedeli o takomto správaní sa odporcu, postupne sa o ňom dozvedeli od samotného maloletého. Nezdravé správanie sa odporcu k dieťaťu rodičom potvrdila aj stará matka dieťaťa, ktorá sa z dôvodu rovnakého nátlakového a násilného správania i voči nej, rozhodla s manželom rozviesť. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie bol už odporca rozvedený. Rodičia sa snažili o tejto situácii s odporcom komunikovať, vysvetliť si vzájomný postoj, porozumieť si. Nechceli robiť unáhlené, rýchle a predčasné rozhodnutia. Ich snaha však bola márna. Odporca mal za to, že jeho prístup k vnukovi a metódy, ktoré voči nemu používa, sú správne a vhodné. Od decembra 2016 začali obmedzovať prístup odporcu k maloletému, nešlo o unáhlené rozhodnutia, ale nutné. Chceli sa s odporcom dohodnúť, že môže byť s maloletým dieťaťom v ich prítomnosti. Odporca však v jeho nezdravom správaní k dieťaťu pokračoval aj v prítomnosti rodičov. Maloletý začal odporcu odmietaať, kričať, bolo na ňom vidieť, že sa odporcu bojí. Rodičia tak požiadali o odbornú psychologickú pomoc psychologičku A. P. z ÚPSVaR Bratislava. Stretnutia odporcu s psychologičkou nedopadli dobre, verbálne na ňu útočil, tvrdil o nej, že je zaujatá, neprofesionálna. Rodičia boli nútení rozhodnúť, že sa odporca nebude s maloletým stretávať. Po tomto ich rozhodnutí začal odporca maloletého doslova prenasledovať, pričom toto prenasledovanie stále trvá. Rozhodli sa preto, že celú situáciu musia riešiť právnou cestou. Odporca opakovane a často vyčkával pred domom kde bývajú, pred škôlkou, nespočetne veľa krát rodičom telefonoval, elektronicky ich kontaktoval, zasielal im neúmerne množstvo listov pre maloletého. Čakal častokrát na nich pred ich domom ráno, alebo aj po obede. Dlhotrvajúce takéto správanie odporcu nakoniec vyústilo v skrývanie sa pred ním, parkovali na inom mieste, aby ho nestretli, tajne sa dostávali do vlastného bytu. Tieto situácie, ktoré im spôsobuje odporca, vytvárajú v ich živote a živote dieťaťa neustále napätie, rodina nemá klud a pokoj. V júni 2018 sa preto odsťahovali na Slovensko do E.. Keď sa presťahovali boli kludnejší, žili normálny život. Odporca nevedel kde bývajú. Toto pokojné obdobie trvalo iba dva mesiace. Odporca sa dozvedel kde bývajú a všetko sa začalo odznova. Odporca sedí každý deň v aute pred ich domom, čaká kým pôjde z domu aj s maloletým dieťaťom, alebo sa akože nenápadne prechádza pred ich domom, aby ich stretol. Dňa 12.10.2018 odporca nechcel odísť spred ich bytu, boli nútení zavolať políciu. Odporca zistil, kde maloletý chodí do školy, takmer každý deň ho čaká pred škôlkou, oslovuje ho. Nosí mu tam hračky, aby ho zaujal. Dňa 15.02.2019 sa pred škôlkou odohral incident, kedy boli nútení zavolať aj políciu. Odporca obťažuje pani riaditeľku školy, pýta sa jej na dieťa, keď idú deti zo školy na prechádzku, tak v ich tesnej blízkosti sa pohybuje. Napriek výzvam riaditeľky a učiteľiek v obťažovaní pokračuje. Maloleté dieťa túto situáciu veľmi vníma, hanbí sa za to. Polícia začala voči odporcovi dňa 17.10.2019 trestné stíhanie pre prečin nebezpečného prenasledovania. Odporca v rozsiahlych písomných podaniach a vyjadreniach na pojednávaniach uviedol, že má svojho vnuka veľmi rád, chýba mu, chce byť s ním v kontakte, má záujem sa mu venovať. Uviedol, že rodičia sú nedôvodne posadnutí proti nemu. Vnúčik je rodičmi už roky traumatizovaný, psychicky týraný, odopierali mu proti jeho vôli komunikovať so starým otcom. Odporca je rodičmi tyranizovaný a prenasledovaný. Rodičia ho ohovárajú, poškodzujú jeho dobré meno, bezdôvodne mu bráni, aby si voči vnúčikovi plnil úlohu starého otca. Navrhol vo veci vypočuť ako svedkyňu susedu z Maďarska, ktorá videla ako s ním maloletý trávil čas predtým, ako mu začali rodičia odopierať kontakt s dieťaťom, ďalej bývalú riaditeľku MŠ D. X, E., E. A. B., ktorá sa mala vyjadriť k tomu, že sa pozdravil cez plot s dieťaťom, keď sa prišiel pozrieť občas spoza plotu na aktivity vnuka, tiež navrhol vypočuť A. Q., ktorá ako opatrovník realizovala rozhovor s maloletým v auguste 2019. Na pojednaní dňa 02.07.2021 súd nepripustil vyššie uvedené návrhy na doplnenie dokazovania z dôvodu, že ich prípadné zrealizovanie by vo veci neprinieslo žiadne nové tvrdenia, ich realizácia by bola neefektívna, nevhodná. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav veci nasledovne: rodičia maloletého dieťaťa sú partneri, z partnerského vzťahu sa im XX.XX.XXXX narodil maloletý A.. Do júna 2018 žili spolu v Maďarsku, od tejto doby žijú spolu na Slovensku v E.. Odporca žije fakticky v Maďarsku, poštu si však žiadal doručovať na Slovensku. V čase rozhodnutia súdu je so svojou manželkou O. B. rozvedený. Okresný súd Bratislava II rozsudkom zo dňa 25.10.2018, č.k. 11P/95/2018 zamietol návrh odporcu na úpravu styku s maloletým A.. Na Okresnom súde Bratislava I sa vedie na návrh odporcu

konanie pod sp.zn. 3P/1/2020, v ktorom sa odporca opätovne rovnako ako v pôvodnom konaní pod sp.zn. 11P/95/2018 domáha úpravy jeho styku s maloletým dieťaťom. Vec nie je právoplatne skončená. Z potvrdenia o spolupráci zo dňa 24.09.2018 súd zistil u psychologičky P., že vo veci kontakte starého otca s maloletým dieťaťom prebehli od 04.07.2017 do 01.03.2018 štyri stretnutia, z toho jedno bolo spoločné otec maloletého a starý otec, tri stretnutia boli realizované iba so starým otcom. Psychologička v písomnom potvrdení uviedla, že v priebehu konzultácií sa nepodarilo u starého otca zmeniť jeho postoj voči rešpektovaniu rodičov maloletého dieťaťa. Z listu riaditeľky materskej školy E. A. A. zo dňa 12.09.2019 adresovanom rodičom maloletého vyplýva, že správanie odporcu podľa riaditeľky hraničí s obťažovaním. Odporca často telefonoval do škôlky, domáhal sa osobného stretnutia, postával pri plote, snažil sa vzhladnúť maloletého, parkoval pred škôlkou, chcel získať informácie o dieťati a to i napriek tomu, že vedel od riaditeľky, že rodičia si nepriali, aby škôlka o maloletom starému otcovi poskytovala akékoľvek informácie. Z potvrdenia Okresného riaditeľstva PZ Bratislava I zo dňa 18.02.2020 vyplýva, že v uvedený deň bolo odporcovi na základe trestného oznámenia podaného otcom maloletého vznesené obvinenie v trestnej veci prečinu nebezpečného prenasledovania. Vo veci sa naďalej koná. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa ustanovenia čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv, čl. 16 ods. 1, 2 Dohovoru o právach dieťaťa a čl. 41 Ústavy SR. Počas celého konania sa súd a opatrovník snažili rodičov a odporcu viesť k zmierlivému riešeniu veci, súd i opatrovník až edukatívne vysvetľoval odporcovi, že v rodinnom systéme pôvodnej rodiny, ktorý tvoria iba rodičia a maloleté dieťa, je primárnym vzťahom maloletého dieťaťa vzťah k rodičom. Až následne môže mať maloleté dieťa vzťah k starému otcovi zo strany otca. Je potom potrebné, aby starý otec rešpektoval svoju rolu starého otca, súd z reakcie odporcu ustálil, že má k vnukovi postoj, ktorý nie je zdravý pre vzťah starý otec a vnuk. Odporca sa zjavne a nevedome a nie v zlom sám postavil do role otca dieťaťa, ktoré chce viesť, vychovávať, akoby to bolo jeho maloleté dieťa. Starý otec zjavne takéto správanie realizuje voči dieťaťu v dobrom a preto nechápe nesúhlas rodičov. Nechápe, že rodičia takéto správanie starého otca považujú už za obťažovanie. Odporca nateraz nie je schopný ani ochotný pochopiť, že nie je otcom dieťaťa, že je jeho starým otcom, ktorý môže svojho vnuka milovať, ale musí najmä rešpektovať rodičov a ich názory týkajúce sa výchovy a starostlivosti o dieťa. Problém v danej veci podľa názoru súdu je v tom, že odporca svoje správanie voči dieťaťu nepovažuje za neprimerané, už mu ubližujúce, ale naopak ho považuje za prejav jeho lásky k dieťaťu, prejav záujmu o dieťa. Vzťahy medzi rodičmi a odporcom sú veľmi napäté, komplikované. Rodičia už po rokoch snaženia hľadať zmierlivé riešenie nie sú ochotní vec riešiť inak ako súdne. Súd má za to, že rodičia maloletého dieťaťa dostatočne preukázali, že odporca i napriek zjavnému nesúhlasu rodičov opakovane a dlhodobejšie neprimeraným spôsobom až sofistikovane nátlakovým vyhľadával maloletého, či už v materskej škole alebo pred bytom, alebo bytovým domom. Opakovane a dlhodobejšie sa zdržiaval v blízkosti bydliska maloletého dieťaťa i v blízkosti materskej školy. Odporca takýmto spôsobom správania, ktorý považuje za lásku k dieťaťu, ohrozuje psychické zdravie maloletého a harmóniu v celej pôvodnej rodine dieťaťa. Rodičia využili všetky mimosúdne možnosti riešenia, avšak bezúspešne. Keďže je zrejme, vychádzajúc z doterajšieho dlhoročného správania sa odporcu, že od tohto neprimeraného správania voči maloletému dieťaťu sám dobrovoľne neupustí a takýmto nezdravým správaním odporca neprimerane zasahuje do duševnej integrity dieťaťa, naopak ďalším novým návrhom sa na súde domáha úpravy jeho styku s dieťaťom, je uloženie zákazu priblíženia sa odporcu k maloletému nevyhnutné pre ochranu psychického zdravia dieťaťa, ako aj ochranu jeho práva na harmonický rodinný život. Preto súd návrhu vyhovel a odporcovi uložil, aby sa nepribližoval k maloletému A. na vzdialenosť menšiu ako 200 metrov. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podal odporca odvolanie s viacerými doplneniami. Uviedol, že zákaz priblíženia sa k maloletému A. bol vydaný bezdôvodne, nakoľko vnuka nevidel viac ako 2 roky. Nemal záujem nahradiť A. rodičov a žiadne takéto kroky nikdy ani náznakom neurobil. Vnukovi nielenže nikdy neublížil, ale vždy mu vytváral podmienky na jeho radosť a preto on vždy a pri každej príležitosti k nemu utekal. Má za to, že ak niekomu prekážal, tak to boli žiaľ rodičia dieťaťa. Je možné, že okrem jeho v tom čase manželky, neaktívnej dôchodkyne, ktorá participovala pri starostlivosti o A., tiež aj rodičia maloletého žiarlili na vzťah vnuka a starého otca. Maloletý v čase začatia bránenia mu komunikovať s ním bol jeho jediný vnúčik a nevedel pochopiť, prečo sa zrazu nemôže hrať s dedkom ako vždycky a pri každej príležitosti sa komunikácii s dedkom dožadoval. O maloletého, ako starý otec, má a mal vždy záujem. Nikdy ho neprenasledoval, rovnako neprenasledoval jeho rodičov, je smutné, ak záujem starého otca o vnuka považujú jeho rodičia za prenasledovanie. Jeho syn, otec maloletého A., žije s navrhovateľkou a spoločne vychovávajú maloletého A.. Sú rodina a jemu veľmi záleží na dobrej rodine, uvedené by mala akceptovať aj samotná

navrhovateľka vo vzťahu k nemu. Určite by sa rád s vnukom videl, ale nie nasilu. Napádaný rozsudok súdu je neúčinný, nakoľko maloletého nenavštevuje. Rozsudok bol vydaný po dlhom čase, kedy sa stal neúčinným až obsolentným. Je starým otcom maloletého, bol vzorným, vo výsledkoch starostlivosti úspešným opatrovateľom svojho maloletého vnuka od doby krátko po jeho narodení až do 04.07.2017. Rodičia postupne s plnou podporou opatrovníčky a ich známej psychologičky maloletému najprv začali bez dôvodu a bez vysvetlenia brániť v stretávaní sa s ním, až to dovedli do stavu najprv násilnej blokády a potom do totálnej izolácie maloletého A. od jeho starého otca. On v snahe dať maloletému najavo, že žije a že naňho nezanevrel, keď sa ukázala možnosť, aby sa pozdravili a porozprávali pri plote škôlky na jeho veľkú radosť túto príležitosť v prospech maloletého využil. Maloletého vtedy informoval, že nakoľko má veľa práce, nemá čas a nepríde za ním, čo sa pretvaroval, keďže maloletý ho opakovane pozýval, aby k nim prišiel na návštevu. Podobne prišiel párkrát autom neďaleko bydliska A., na čo rodičia, keď zbadali jeho auto na ulici namiesto, aby k nemu prišli a sa pozdravili, reagovali oznámením na polícii. Je pre vnuka dôležitou blízkou osobou, majú spolu vytvorené silné citové väzby a puto, pomáha mu brániť jeho práva porušované opatrovníkom, rodičmi a súdom v obrovskom rozmere. Toto vedomé konanie rodičov a opatrovníka a hlavne súdu voči maloletému je v spoločnosti neprijateľné a poškodzuje telesný, duševný, spoločenský stav a vývoj maloletého A., ktorého rodičia oberajú o vzťah so starým otcom, čím ho ochudobňujú. Prenasledovanými boli a sú naďalej preukázateľne oni dvaja, teda maloletý a starý otec, jeho vnuk bol a je prenasledovaný rodičmi, opatrovníkom a súdom za to, že sa chcel so starým otcom vidieť a pozdraviť, či aspoň komunikovať a on za to, že maloletému vyšiel v ústrety, využitím príležitosti prísť k plotu škôlky, niekoľkokrát krátkym zaparkovaním na ulici bydliska vnuka, aby keď prichádza s rodičmi autom, videl v jednosmernej ulici „E. P.“, s ktorým často chodili s A. na ich aktivity. Súd nevykonal ním navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a to najmä výpovede ním navrhnutých svedkov. Opatrovník a súd maloletému porušením jeho práv bránili v možnosti zistenia jeho názoru od roku 2018, doposiaľ. S maloletým nekomunikoval a prakticky ho ani priamo nevidel od 04.09.2019, vtedy plačúceho po príchode k plotu, keď sa prišiel k nemu žalovať na zákazy rodičov a učiteľiek v škôlke. V tom čase sa ho nielenže nebál, ale zdôveril sa mu aj preňho v tak psychicky náročnej ťažkej chvíli zavinenej opatrovníkom, rodičmi a učiteľkami a odvtedy sa s ním nestretol. Napriek tomu, že nebola osvedčená existencia pravdepodobného nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, súd vydal rozsudok, ktorým mu zakázal priblížiť sa k A. na vzdialenosť menšiu ako 200 metrov. V rozsudku sa uvádza, že problém mali rodičia s odporcom, najmä s jeho výchovnými metódami. Tieto skutkové tvrdenia popiera. Je to účelový výmysel. Nikdy mu nič rodičia nevyčítali. Nikdy pri ich aktivitách s maloletým A. neboli, vôbec nevedia čo spolu robili. Ráno ho priniesli a večer zobrali a keď prišli podvečer autom, maloletý nechcel s nimi ísť a preto tá ich chorobná žiarlivosť so všetkými sprievodnými javmi proti starému otcovi. Do výchovy rodičov sa nikdy počas svojej starostlivosti neplietol, nezasahoval. S A. sa non-stop iba hrali, pri jeho viacročnej vzornej starostlivosti o vnuka nerealizoval nijaké svoje špeciálne výchovné metódy ale si našťudoval doporučenia odborníkov pre danú oblasť a podľa nich sa riadil, dosahovali s maloletým vynikajúce výsledky, predovšetkým radosť. A. bol šťastný, aktivity boli robené vyvážené, napr. popri hraní sa s autíčkami a inými hračkami, kreslení, písaní, počúvaní hudby a spevu vtáctva atď., v kombinácii so športovými pohybovými aktivitami, v externom prostredí dvora, lesoparku, v termáloch, pobytoch a hrách s ním pri Dunaji, návštevy Futura techno centra a pri ich aktivitách s ním nebol A. nikdy v strese. Ich aktivitami bolo poznávanie a podnety na tvorbu synapsií, primerane doporučované deťom jeho veku pri stálej radosťi a nadšení vnuka. Nikdy neporušoval súkromie a rodinný život maloletého A. a jeho rodičov. Nevidel ich už minimálne 2 roky pred dátumom vydania rozhodnutia. Z uvedeného vyplýva, že rozsudok bol vydaný v čase, keď nebol dôvodný. To, čo popisuje navrhovateľka nie je tak, ako uvádza. O maloletého vnuka má a mal vždy záujem. Neprenasledoval ho, ani jeho rodičov. Je smutné, ak záujem starého otca považujú jeho rodičia za prenasledovanie. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako nedôvodný zrušil alebo vec vrátil súdu na opätovné prejednanie.

3. Navrhovateľka/matka maloletého v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedla, že odporca obsahom svojho odvolania v konečnom dôsledku potvrdzuje správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže jeho vyjadrenie preukazuje nerešpektovanie rodičov maloletého a vôľu opätovne kontaktovať maloletého v prípade neexistencie rozsudku. Je ochotný akceptovať len svoju pravdu, len svoj subjektívny pohľad na vec. Počuje a vidí len to, čo on chce a ostatné ignoruje, presadzuje si svoj názor. Odporca sám seba stavia do pozície osoby, ktorá vie najlepšie, čo je v záujme maloletého, čo maloletý potrebuje a chce, ako sa k nemu treba správať, čo s ním treba robiť atď. Starý otec absolútne nekriticky svoje účelové vyhľadávanie maloletého popisuje ako ukázanie možnosti na pozdravenie s maloletým. Potvrdzuje svoje konanie v snahe o stretnutie s maloletým pri plote škôlky, či zdržiavanie

sa v aute v blízkosti bydliska maloletého. Súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že odporca má k vnukovi postoj, ktorý nie je zdravý pre vzťah starý otec a vnuk. Napriek tomu, že starý otec ako odporca uvádza, že s maloletým nebol v osobnom kontakte od septembra 2019, súd správne ustálil, že od svojho správania dobrovoľne neupustí. V konečnom dôsledku sa rovnako vyjadril aj odporca, keď uviedol, že rozhodnutie rodičov, aby nebol v kontakte s maloletým, nebude rešpektovať. Dôvodom podania návrhu zo strany matky bola potreba ochrániť maloletého, jeho zdravý psychický a fyzický vývoj a zachovať preňho zdravé rodinné prostredie bez atakov zo strany starého otca. Skutočnosť, že starý otec sa nekontaktoval osobne s maloletým dlhší čas, je odôvodnená dočasným zákazom súdu. Nátlakové a obmedzujúce správanie odporcu, ktoré je zrejmé aj z jeho podaní, rovnako aplikoval odporca na maloletého. Z podaní odporcu ako aj z ním predložených dokladov je; zjavné, že na jeho strane nedochádza k uvedomeniu si celej situácie a preto bez súdneho rozhodnutia hrozí, že bude opäť iniciovať náhodné stretnutia s maloletým a rodičia majú odôvodnenú obavu z jeho ďalšieho konania. Poukázala na to, že starý otec predložil v trestnom konaní znalecký posudok týkajúci sa jeho osoby, napriek tomu, že tento posudok bol vyhotovený na objednávku odporcu, sú v ňom obsiahnuté závery, ktoré potvrdzujú tvrdenia rodičov ako aj súdu v odôvodnení rozsudku. V posudku sa uvádza nasledovné: svoje názory a nastavenia má sklon rázne presadzovať až v zmysle nátlakovitého, miestami až agresívneho správania, s preexponovane nazeraním na prejavy a správanie iných. Nesúhlasné až odmietavé reakcie rodičov dieťaťa na toto svoje pôsobenie nepovažoval za dostatočne kompetentné k tomu, aby svoj, podľa vlastného presvedčenia výsostne pozitívny, prístup k vnukovi zmenil. Išlo o nechorobné konanie, avšak vo vzťahu k samotnému vnukovi preexponované a vo vzťahu k rodičom netolerantné, bez ochoty rešpektovať ich status rodiča s právom rozhodovať o okolnostiach a spôsoboch starostlivosti o vlastné dieťa. Starý otec aktuálne opätovne začal maloletému posilať listy, pohľadnice, snaží sa ho naďalej kontaktovať inými prostriedkami. Odporca tieto listy adresuje v angličtine, čo zodpovedá aj jeho snahe naďalej maloletého vzdelávať a vychovávať podľa svojich predstáv. Navrhla preto, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a odporcovi uložil, aby maloletého nekontaktoval písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami. Navrhovateľka doplnila, že rodičia maloletého aj maloletý sú naďalej v pravidelnom osobnom kontakte so starou matkou maloletého, ktorú odporca označuje za nevzdelanú osobu, ktorej negatívny vplyv mal dopady na otca maloletého. Otec maloletého sa v konaní vyjadril k výchove a starostlivosti starého otca o jeho osobu. V prípade, že by boli pravdivé tvrdenia starého otca, bol by súčasťou života rodiny on, nielen stará matka maloletého. Starý otec nie je súčasťou života žiadneho zo svojich detí na základe ich vlastného rozhodnutia a skúsenosti s ním.

4. Podaním zo dňa 31.05.2022 starý otec maloletého požiadal o prerušenie konania z dôvodu paralelne prebiehajúceho trestného konania sp.zn. 6T/15/2022 vedeného na Okresnom súde Bratislava I proti jeho osobe, keď toto konanie má priamu súvislosť s trestným konaním tak v merite, ako aj v účastníkoch. Do právoplatného ukončenia predmetného trestného konania, v ktorom môže byť na základe podanej obžaloby uložený trest zákazu priblíženia sa starého otca k jeho maloletému vnukovi na 200 m, aj z hľadiska hospodárnosti, nemá význam pokračovať v danom konaní.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou – starým otcom maloletého (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 2P/31/2020 je uloženie odporcovi – starému otcovi I. J. B., aby sa nepribližoval k maloletému dieťaťu A. B., nar. XX.XX.XXXX, na vzdialenosť menšiu ako 200 metrov.

7. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým návrhu navrhovateľky/matky maloletého A. v plnom rozsahu vyhovel.

8. Odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhom uplatneného nároku. Odvolací súd v celom rozsahu zdieľa aj právne závery súdu prvej inštancie

vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia, tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, preto sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP. Odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty odvolateľa nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. K odvolacím námietkam odvolací súd dodáva iba nasledovné:

9. Pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa okrem iného zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod.

10. Odvolací súd zistil, že maloletý A. je dieťaťom rodičov, ktorý nie sú manželia, žijú však spolu a s maloletým v jednej domácnosti, tvoria harmonickú rodinu, o maloletého sa riadne starajú, v ich starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Rodičia majú právo rozhodovať o výchove svojho dieťaťa a teda aj o tom, kto sa bude na tejto výchove podieľať. Rodičia mali výhrady voči spôsobu výchovy ich syna odporcom v čase, ktorý trávil s maloletým. Odporca nebol ochotný svoj postoj zmeniť. Vzťahy medzi rodičmi a odporcom sú narušené. Odporca po tom, ako sa rodičia rozhodli obmedziť kontakt svojho syna s ním začal maloletého aj rodičov prenasledovať, pravidelne vyhľadával maloletého v škole, vyčkával pred školkou i bydliskom rodičov, ktorí takéto správanie považovali za obťažujúce a stresujúce. Odporca toto svoje správanie nepoprel, má však za to, že je v poriadku a na prospech maloletého, ktorého má rád a chce byť súčasťou jeho života a maloletý sa jeho prítomnosti teší. Odporca nerešpektuje rolu rodičov, ktorí sú zodpovední za výchovu a zdravý psychický i fyzický vývin svojho dieťaťa. Proti odporcovi je vedené aj trestné konanie pre podozrenie zo spáchania trestného činu nebezpečného prenasledovania na Mestskom súde Bratislava I, sp.zn. 6T/15/2022, ktoré však nie je doposiaľ právoplatne skončené. Súdom prvej inštancie bol odporcovi v konaní sp. zn. 3P/1/2020 rozsudkom zo dňa 8.9.2021 zamietnutý návrh na úpravu styku s malol. A.,. Uvedený rozsudok bol rozsudkom odvolacieho súdu zo dňa 27.03.2024, č.k. 12CoP/16/2023 potvrdený ako vecne správny. Odporca v odvolaní tvrdí, že napadnutý rozsudok je nesprávny a zbytočný, nakoľko sa s maloletým vnukom nestretol od 04.09.2019. S maloletým sa však nestretol nie preto, že by rešpektoval vôľu rodičov a snažil sa zmeniť svoje postoje ale preto, že uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 29.06.2020, č.k. 2P/31/2020-106 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 02.12.2020, č.k. 20CoP/202/2020-629 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým mu bolo zakázané priblížiť sa k maloletému na vzdialenosť menšiu ako 200 metrov. Odvolací súd mal za to, že správanie odporcu opísané v napadnutom rozhodnutí a jeho vyhodnotenie súdom prvej inštancie ako obťažujúce, stresujúce, narúšajúce obvyklý spôsob života rodiny maloletého je správne a jednoznačne nie je v záujme maloletého. Správne tak súd prvej inštancie zakázal odporcovi priblížiť sa k maloletému. Z dokazovania totiž vyplynulo, že odporca svoje správanie voči maloletému pri spoločne trávených chvíľach považuje za správne, za v záujme a prospech maloletého a to aj napriek nesúhlasu rodičov a bránenie mu v stretávaní sa s maloletým považuje za šikanovanie jeho osoby i maloletého, s čím sa odvolací súd nemôže stotožniť.

11. Vzhľadom k uvedenému preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 396 ods.1 CSP ako vecne správny potvrdil. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods.1 CSP za použitia ust. § 52 CMP.

12. Pokiaľ sa týka návrhu odporcu na prerušenie konania do právoplatného skončenia trestného konania vedeného na MS Bratislava I, sp.zn. 6T/15/2022 odvolací súd mal za to, že nie sú splnené podmienky na prerušenie konania v zmysle § 164 CSP. Výsledok trestného konania nemá význam pre dané konanie, keď v tomto konaní sa posudzuje záujem maloletého dieťaťa a správanie starého otca bez ohľadu na to, či spĺňa alebo nespĺňa podstatu trestného činu nie je v záujme maloletého. Odvolací súd preto návrh na prerušenie konania zamietol.

13. Matka maloletého vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že chce, aby súd rozhodol aj o zákaze kontaktovania maloletého písomne, telefonicky a elektronickou komunikáciou. Odvolací súd nepovažoval za dôvodné o tomto jej návrhu rozhodovať, keď mal za to, že rodičia dokážu maloletého ochrániť aj bez zásahu súdu, keď odporcu v telefóne, v elektronickej komunikácii zablokujú a korešpondenciu maloletému neodovzdajú. Odvolací súd nemal za to, že záujem dieťaťa by bol touto formou komunikácie ohrozený a bol by potrebný zásah súdu. Takéto spôsoby kontaktovania môžu obťažovať rodičov, no predmetom konania je starostlivosť o maloletého.

14. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).